

Устав Редакције и Админ.
Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Фоплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Свака, рукописе, новац и
ове остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Изази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД

Претплата за Србију
на пошти:
на годину Дин. 12.—
шест месеци 5.—
три месеца 3.—
један месец 1.—

претплата за иностранство
на пошти:
на годину дин. 30.—
шест месеци 15.—
три месеца 7.50

Румунија и Италија

БУКУРЕШТ, 18. марта

„Вииторул“ дознаје из владајућих кругова да се у Букурешту од пре два дана налази једна угледна политичка личност из Рима. Његов долазак у Букурешт доводи се у везу са италијанско-румунским преговорима односно територијалних компензација на рачун Аустрије.

Према једном саопштењу пад Пшемисла убрзао је преговоре и обе владе ће учинити заједнички корак код бечке владе, тражећи компензације. У противном и Италија и Румунија ступиће у акцију уз Споразум.

Крупна погрешка министра војног

Господин министар војни, пуковник Радивоје Бојовић, после два своја писмена тражења да му председништво Народне Скупштине пошаље акта по страховитој афери са лиферацијом опанак, добио је тражени досије.

Сматрајући, да после тога треба да се даље ради да велики и крупни кривци Влада Илић и остали не би целу ствар заташкали, г. министар војни одредио је за иследника — једног вишег војно судског официра.

Ми смо се задовољили кад смо чули за ово. Нама је било мило што господин министар војни жури да се са ислеђивањем што пре почне како би богиња Правде била задовољена, и да би се показало да и овако велике лошуге, које су Влада Илић, Живко Богдановић и остали, могу да оду на робују, или да буду осуђени и на смрт, јер су и они смрт хтели да уделе нашој војсци са рђавим опанцима!

Али ова наша радост била је брзо утишана и покварена. То уништење дошло је, што је господин министар војни одредио за иследника по великој и скандалозној опанчарској афери једно лице, које не само да до сада, од како је у војно судској струци није дало ни једно добро дело,

него ни једну аферу, у којој је требао да води ислеђење, није иследио како треба. За све своје бављење у војно судској струци пробаио је у вучењу плате, задобијање бољих и бољих положаја и прављењу дугова. Али није само та његова мана. Има тај и следник и других — болестан је и нервозан.

Замислите сами (као што би молили и г. министра војног да замисли) какав може бити иследник, који до сада није иследио правилно ни једну ствар; који је дужан (и, чији дуг износи преко 60.000 динара); који је и болестан и нервозан. Може ли ту бити доброг и савесног рада? Може ли презадужен човек да води савесно истрагу и да одоли искушењу ма пред која се ставља у овако великој кривици, где одговарају убице српске војске Влада Илић, Живко Богдановић и остали? Може ли да ради пажљиво и предано човек, који је болестан и нервозан, у делу, где треба да буде хладан и где има да се преда марљиво је двоје крупном послу и да истрагу ипак не отегне много? Не може! Презадужен иследник мора да иконе пред лебелом кесом једнога Владе Илића, који јавно говори да новац неће жалити! Болестан и нервозан човек не може

прилежно и до краја да води посао и да богиња Правде преда ове тако ретке и ужасне зликовце.

Па кад је тај човек неподобан за савесног и доброг иследника, како се могло десити да г. министар војни, пуковник Радивоје Бојовић, човек са онако чистом прошлошћу, не би никад пристао да своје светло име помрачи. Па кад г. министар војни неће да заштити кривце, како се десило да им и против своје воље иде на руку? Да вам и то објасним, драги читаоци.

Ислеђивање досадашњих лиферантских афера од како водимо овај рат, вршио је у Нишу са највећим успехом војно судски поручник Сава Павловић. Он је требао да буде иследник и по овој афери. Али то је требало осујетити по сваку цену да не би ова велики лопови дошли на оптуженичку клупу, требало је савеснога и строга иследника Саву Павловића сместити и на његово место довести неког, који ће пасти ничице пред дебелом кесом Владе Илића и богињи Правди показати — шипак.

Анта Лазаревић, начелник војно судског одељења, оног тренутка кад је Сава Павловић требао да буде иследник подноси г. министру војном предлог да се Сава премести за реферанта штапске дивизије, а уједно и предлог да се за иследника у овој замашној и крупној афери одређује лице које умире под својим слабо-

стима и неспособностима.

Г. министар војни, сматрајући да се овде крије некаква смицалица, учинио је и једно и друго и треће — нехотичну погрешку.

Та нехотична погрешка дошла је што је сметнуо са ума, да предлог о премештају и сличноме врши опште одељење министар. војног, а не војно судско одељење. Он, да се тога сетио у томе тренутку спасао би себе и од овако сигне замерке, и не би дао прилаке лоповима да ликују и да верују да ће се обезбедити од законске и кривичне одговорности.

Ствар још није дошла у безизлазан положај; она још још може да се поправи. Господин Радивоје Бојовић може брзо да поправи ову погрешку.

Када се већ ишло да се Сава Павловић удаљи из Ниша да не би водио ислеђење, онда нека г. министар одреди друго лице, а не оно које му је предложио газда Анта из војно судског одељења. Ето ту је војно судски потпуковник Јуцић. Он је врло савестан и спреман. Ето потпуковника Гаталовића; ето Милана Николића. Нека г. министар једном од њих изабере, нека њима повери ово крупно дело, јер ови замашни лопови треба да буду што строжије осуђени! Несме се дозволити да Влада Илић, Милан Илић, Живко Богдановић и остали мисле да кад имају новаца, они могу све. То се несме да дозволи, јер се онда ствара

уверење да у Србији нема правде. Земља о којој се тако мисли, та треба да буде збрисана! Народ код кога нема правде, осуђен је на потпуну пропаст!

Господине Бојовићу, волите ли још своје часно име? Волите ли још углед који уживате свуда? Волите ли да о Вама говоре као строгом и правичном Радивоју Бојовићу или о Бојовићу, који је некад хтео да изгледа да је поштен? Волите ли себе и своју светлу прошлост; име које мало која министар и војник има — не дозволите да лопови, архи лопови Влада Илић и остали буду у праву, и да се богиња Правда под вашим министровањем огласи самртничким звонком.

Епиграм

Велика недеља, недеља поста,
Па и вести и сње, бар ето за сада;
Ал' крупним вестима, врло
повољним,
Сваки се од нас што скорије нада.
Бока

КРОЗ ШИБУ

Господине под образном!

У јучерашњем броју „Страже“ донели сте како је један господички мобилисао све своје тетке и ујне не би ли се ослободио војне дужности на ма лиферовао и — креч.

То је сасвим тачно. Ја га господине чак и познајем. А познајем и његове тетке и ујне. Од једне личности из

војног министарства сазнао сам, да је исти господин поднео чак и целу по којој би лиферовао креч, али тражи да га ослободе војне дужности. Један мој пријатељ, поручник — кречар, са којим сам водио разговор о овоме, вели, да би за државу најбоље и најјефтиније било да реквирира један рингофен и да сама пече креч, јер би је у сопственој режији спајао 160 по 100 кгр. док г. лиферант тражи 350 по 100 кгр.

Каква разлика између г. које хоће да буде лиферант и оних Енглеза и Француза, који нам и капом и шаком дају.

Ваш пријатељ

Један скандал

— Пред месном продавницом —

Јесте ли видели кад год у животу, на вашару ону гурњаву и тиску радозналих по сматрача и купаца који од шатре до шатре промачу и тискају се кроз искупљену масу света не би ли се што пре дочепало онога што жели да купи. Промичући кроз ону светину доброћудни купац, остане без рукава или напослетку дође до шатре разбијене главе.

А робу коју жели да купи? Шта бива с њом? Оставља је да и даље стоји на тезги у шатри, ратосиљајући је се и моли се Богу да изађе жив на чистину!

Тако је јуче изгледало на простору пред месном продавницом! Војници с положаја, који су послати од својих предпостављених знају, да морају пошто пото да набаве шећер и га се морају вратити у одређено им време на положај. У тој девизи они се немилостиво тискају међу женом и децом, који такође чекају од раног јутра пред вратима Главне Државне Продавнице, у тој гурњави неко извуче ударац по носу, или глави, ту се пада у несвест од оне силне гурњаве, ту се гази, псује, виче, дере, вришти, куне и проклиње да се до неба може чути!

Шта је ауторитет полици-

ске власти према овом свету ко и се 8 месеца злопати по Београду? Сваки мора имати бар једно кило шећера да на случај болести може да задовољи болесника. Нико неће да зна за ред и поредак.

Али, овако организована продаја тог за сад најважнијег животног артикла и не може имати реда! Зар то није могло да се удеси па да се на пет или шест места по крартовима продаје?

Ми смо о томе у броју од пре два дана писали и тражили да се продаја шећера врши бар на три места: у државној продавници, на Цветном Тргу и на палилулској пијаци.

Зар никога нема паметног па да је то још унапред предвидео. Општина нема довољно локала за то, јер њу је истерала војна власт из своје рођене школе, те је морала свој реон да пресељава два пута због тога!

Јуче се слегло хиљадама лица на једно место због једног кила шећера, а шта ће се тек радити кад ових десетак хиљада нестане и кад после празника дођу својим кућама из унутрашњости у Београд још 5-6 хиљада грађана!

А шта ће тек бити кад се почну тражити дрва за гориво и друге животне потребе, којих хвала Богу, у Србији има у изобилју и има се средстава и начина набавити их.

Краљ. Срп. Влада, која води рат, требала је јуче да види и да чује београдско становништво како јој придаје галантне епитете због нехата и небриге њезине око старања својих становништва.

Зашто је Краљ. Влада допустила да дође дотле да се свет гуша и крвави ни око шта, без нужде! Зар у овој земљи нема збиља никога ко ће се постарати за овај навањени народ, и да му пружи бар колико толико потпоре.

Зар је могло да се ангажују 50 вагона за пренос министарских фотеља и ствари, за пренос робе појединих јеврејских трговаца, а није могло за осам месеца да се снабде Београд са најнужнијим животним потребама!

Рабош

— Утицај рата. —

Рат је до данас показао мили свој утицај.

Али, најинтересантија је тај утицај код крштене деце, рођених за време рата.

Деца рођена у време грмљавине топова, под кишом куршума и граната; не само у Београду, већ у целој Србији, добијају симболична имена, код којих је основа: рат или мир.

Отидите у ма коју цркву, у ма којој вароши; заварите у протоколе крштења деце, па ће те највише на масу ових имена: Ратко, Ратосав, Ратомир, Ратољуб, Ратисав; Ратосава; или Мирко, Мирољуб, Миросав, Марорад, Мира, Миросава, ит.д. ит.д.

Masque.

Белгијанац о Србима

— Париски „Матен“ —

Од првог момента рата највећи задаци припадају великим државама и њиховим армијама, што је у осталом и право. На два фронта боре се милиони у овим историским борбама.

У првим, најтежим недељама рата, капиталну улогу су играли два мала народа, што ће им у време регулисања крајњих рачуна, допустити да говоре исто онако високо као и велики народи; ти су народи белгиски и српски.

Један од њих, задржавајући за тренутак инвазију, као некада Леонида у Термопилама Персијанце, омогућио је Француској војсци да сломије Немачку војску на Марни. Други народ тукући Аустријанце, који су до сада с те стране највише тучени, ослободио је руске армије и дао им маха да нанесу удар непријатељу. Обе су државе скупо платиле свој херојизам. Цео свет зна како је опустошена Белгија.

Србија мало даља. Рат њен знали смо само преко билте на. Војска краља Петра никада није тражила милости. Само је од савезника тражи

ла оружје и муницију, средства да настави борбу до опште победе.

Службено нисмо ништа знали о великом српском рату. Али ево сад знамо, јер отуда долазе дипломате и путници: Руси, Енглези и Французи. Видели су шта је аустријски бес починио по Србији, као и немачки по Белгији. И кад се помисли да је то овој земљи и трећи рат, питање је каквом је чудном енергијом могао наставити да однесе победу.

Зверства су у Србији вршене много систематичније него у Белгији. У пет освојених округа трупе Франца Јосифа, нису, буквално речено, оставили ни камена на камену и систематски су одводили у ропство живаљ између 13 и 60 година. Кад је се српска војска вратила, нашла је у рушевинама које су догоревале само жене, децу и скоро неспособне.

Целе покрајине лишене су свих средстава и становништва. У српским селима и онима где непријатељ није био, једва ћете наћи по једног човека способног да понесе пушку. Све је дигнуто на оружје и војску од 400 хиљада људи било је чудно наоружати и то добро наоружати а такође и хранити и одевати.

Она се тешко храни и чедва одева. Величанствених дана на Јадру, Руднику и Београду, сељаци у гаћама и опанцима, победили су одлично одевене трупе Аустро-Угарске. У тој јуначкој држави све се диже на оружје.

Зхваљујући савезницима она има оружја и муниције, али нема одела и санитарне службе. У једној болници у Скопљу где је било сто кревета, метнуто је триста војника.

Француски народ у овоме рату даје много и својој војсци и савезницима и Белгијанцима... Срби имају право да претендују на француске симпатије, које већ стичу. У легенди овога рата, која се ствара око нас Срби имају права да добију видно место.

Уз јунака краља Алберта иде и стари краљ Петар, кога

доносе међу војску и који јој нуди да умре са њом, дајући јој полета. Краљ Алберт и краљ Петар симболизирају у овоме рату снагу малих народа. Били су једнаки и у беди и у јунаштву. Њима се обојици има подједнако захвалити.

Варвари

— Неопрећа на мору —

Енглески поштански брод „Фалакс“, који је путовао у западну Африку ударен је торпедом у каналу Ла Маншу од једне немачке подводне лађе. Од 260 особа које су биле на броду спасено је само 137. Немци нису ништа предузимали да се несретне жртве спасу и немачка подводна лађа правила је кругове око лађе, која тоне и мрнари са подводне лађе смејали су се беди девљеника.

Грчка флота

— Нови бродови —

АТИНА, 16 марта.

Један телеграм из Лондона јавља, да је прошле недеље извршено слушање у море једног контра торпиљера, саграђеног у енглеској бродарници. Контра торпиљери „Крит“ и „Хиос“, који су раније пуштени у море биће предати Грчкој 30 априла ове године. Крстарица Павле Кондуријотис“ биће такође готова у току месеца јуна.

Пад Пшемисла

— Свечаност на Цетињу —

ЦЕТИЊЕ, 17. марта.

Краљ је синоћ давао у двору сјајну вечеру у част руске победе код Пшемисла. На вечери су били дипломатски представници Русије, Француске, Енглеске и Србије, министри, генерал Јанковић, са српским официрима из Врховне Команде, официри француског деташмана у Црној Гори и већи број црногорских војних и грађанских

ФЕЉТОН

Из ратних дана:

Ратни „извештачи“

— скица —

— Господине? Ако вас пут нанесе на моју кућу, па ја не будем у њој, а случајно вас моји питају: „Како је?“ — Молим вас, да по обичају не говорите ни мало ни много, ако и ви, онако говорите као и остали...

— Шта? Ва се чудите томе... Не чудите се. Јер, знате ли, шта је било? — Спавам ја тако у јутру, а тек моји улетеше: „Страшно! Страшно! Швапска војска то, па оно, па оно“... Ја се запањих. Та, идите, ко вам је то казао, то је лаж! — А они у један глас: „Каква лаж?! Баш малочас дође један човек да пита, где

се је доселио његов пријатељ из Б* па каже и прича све по реду. Каже: „Зло!“ — А он је одјутрос допутовао!“ — Ја од љутине хукнух. Лаковерна светина! Идите до врага са тим измишљотинама! — Обучем се брзо и изађем у варош. Кад тамо, а оно, као што и мислих, све сама лаж. Напротив, ми се одлично боримо и напредујемо, а олопасности ни трага. Зло је за аустријску војску, а не за нас!

— Дакле, извињте, имао сам само то да вам кажем. Ја не волим и не тражим Прес-Биро, који је неозваничен. Клањам се, јер ево, дошла је једна госпођа.

— Шта желите, молим? А, ви сте већ пре пола часа дошли, мило ми је. Чујем, где причате чудне, узбуњљиве вести. Шта... ви, одиста ми слите, да је то истина? — Варате се, госпођо! Ја сад баш долазим из вароши; вест смо

дobili са телефона. Јуче је наша војска имала сјајну победу. Сад ће то и наш „Телеграм“ на основи извештаја Прес-Биро-а, донети.

— Извинте, господине, ал' тако сам ја извештена, тако сам ја дозвала...

— Наравно, госпођо, ви сте дознали тако што са сокака. „Прича се“, је л' те? — „Рекла-казала“, је л' те? Ну, хвала лепо! Али, пардон! Зашто сте ви, у опште дошли овде? Да питате за вашу пријатељицу, која је добегла овде. Па, јесте ли дознали? Јесте... Е, онда није било потребно да причате и остало... Нико вам то није тражио. Ја у опште не волим бесплатне Прес-Биро-е, јер то ми узбуни кућу. Госпођо? — Ако вас у будуће пут нанесе на моју кућу, да штогод питате, (али без ратних „вести“) а ви, молим вас, не говорите много, нарочито не говорите оно, у

шта нисте уверени, и у шта ни сами не верујете; јер то је, не само кажњиво, већ уноси неспокојство и панику у грађанству... А то, нити нама, нити вама доноси користи... У противном, нећу презати да учиним своју дужност. — Збогом, госпођо! — Извините, имам да радим. Понова вас молим: пазите на језик? Тек што она оде, дечко донесе телеграм.

„Победо, српске победе!“ — Купих. Хвала Богу, једва једна истинита вест! — И док ја читам наше успехе озваничене од стране Министарства Унутрашњих Дела и Прес-Биро-а, нагло улете једна „сетка“.

— Брука, брука шта причају... Кажу, да ће још вечерас непријатељи ући ту и ту... Шта да радимо црни ми?!

Е, то ми већ прекипе, превише! Та жентурача ми већ досади. Од како је рат по-

ЗБОГОМ!...

— Пред полазак у бој —

Збогом, мила мајко моја,
Другој мајци идем ја!
Из окриља идем твоја;
А где? Отаџбина моја зна!

Отаџбину своју волим
Више него друго све.
И Вишега Бога молим
За мајнице своје две.

Првој мајци ја сам дужан
Што живота имам свог;
Другој мајци сад сам нужан,
Заповеда свети Бог.

Ево теби, мајко мила,
Ова мала песма сад;
Отаџбину, срећна била,
Теби дајом живот млад!

васокодостјника. За време вечере краљ је напao одушевљену здравицу цару Николају, Русији и славној руској војсци и њеном главном команданту великом кнезу Николају а тако исто и државним поглаварима свих савезничких народа и њиховим војскама. На крају здравице краљ је пожелео коначни тријумф војскама савезника како би се у Европи што пре зацарио стални мир и земљачила прав да свим народима великим и малим подједнако.

Да би завадили

— Нискоост Германаца —

Петроград, 17. марта. Вест „Фосише Цајтунга“, да се тобож један руски генерал налази на крстарици „Асколд“, који има мислију, да врши надзор над операцијама енглеске — француске флоте, у Дарданелима, једна је од многобројних немачких измишљотина, које Немци намерно пуштају да би изазвали неповерење у логору савезника. Држимо да није ни потребно демантовати ту измишљотину, која неће постићи циљ коме тежи и биће достојно оцењена у европској јавности.

Из Смирне

Турци живо раде на оправљање

АТИНА, 16 марта.

Добеглице које долазе из Смирне причају, да савезници нису поновали своје нападе против утврђења Смирне. Турци живо поправљају штете нанесене утврђењима и концертришу много трупа у Смирни у циљу спречавања искрцавања савезника.

Са мора

— Стање од 4-11 марта —

ЛОНДОН, 15 марта.

Енглески адмиралитет јавља да су за време прошле недеље од 4—11 марта 450 лађа

чео, стално и напрасно прави узбуњу код мојих, и у мојој рођеној кући.

Истрчах нагло из моје собе за рад.

— Чујете ли, ви, рекох јој, држећи у руци телеграм о српским успесима, ако ми још једном дођете са таквим лажним вестима, ја ћу тражити, да вас — ухапсе! То је кажњиво. Знате ли распис?

— А, сад извол'те? — рекох јој, и отворих врата. Напоље!

Молим, зар ви не бисте тако урадили? Ја мислим.

Крушевац, 1914. г.

Мил. К. Николић—Расписки

Скупљачима марака

Велику количину поштанских српских марака има на продају. Упитати уредништво овог листа.

отпутовале и допутовале у пристаништа Енглеске. Од тог броја три лађе биле су ударене торпедима подводних лађа, али је једна од те три лађе успела да уђе у пристаниште за које је била одређена.

Држање Шпаније

— Позив на ратну обуку —

МАДРИД, 15 марта.

Министарски савет је решио, да се позове под заставу класа од 1915 године, а сем ње још и 30.000 људи, који ће се обучити војној вештини за време од три месеца па затим пустити својим кућама.

Беч—Цариград

— Халил у Бечу —

БЕЧ, 15 марта.

Овамо је стигао председник отоманског парламента Халил који долази из Берлина. Халил прати Емир Али-паша, бивши подпредседник првог отоманског парламента.

Из Ајвале

— Завертова над Грцима не престају —

АТИНА, 17 марта

Стигле су веста из разних извора, да се врше разбојништва над Грцима у Малој Азији. У Ајвали нађени су лешеве Грка сачени у бунаре. Грчки митрополит из те вароши тражио је олобрење од централне власти за Грке из Ајвале, да се могу са породицама иселити и избећи свирепства турских хорди. И други злочини почињени су у Вурли, Бусту Менемиму и т. д.

СКИЦЕ

Нов орден

Пошто је по злу чувени Коча Поповић пескар ослобођен казне од издржавања робије с тиме, да иде у први борбени ред с пушком у руци, то ми један пријатељ рече да ће се од сад установити једна врста новог ордена: орден са чаурама, које ће после употребе пушчаних зрна, остати у већој количини код Коче Поповића.

Орден ће се носити, рече ми он, окачен о џеп да на тај начин те чауре буду изложене звекету; а имаће право да га носе страни поданици као што је Лука Милишић.

Дневне вести

Помоћ Војвођанима

Министар Народне Привреде одлучио је да помогне пострадалим Сремцима, који се налазе у збегу и одобрио је позајмицу у дин 25.000 сребра, издавши наређење фили-

јали Кр. Срп. Земљорадничке Банке у Скопљу, да ову суму изда. У истој цели Извозна Банка, Земљачка Банка и Општа Привредна Банка ставили су на расположење по 7000 динара.

Комисија за процену штете

Влада је одредила комисију, која ће у присуству полициске власти прегледати све аустриским бомбардовањем порушене куће у Београду. Поред све материјалне штете наших грађана, констатоваће се тачно колико је где лица погинуло, те ће се тачно знати статистика и жртава. Комисија је вћ почела свој рад.

Из фабрике шећера

Управа фабрике шећера у Ђуприји предузела је потребне кораке, да се што пре отпочне рад у фабрици. Како сазнајемо она ће отпочети рад одмах по празнику.

Нови црквени проповедник

Јеромонах Донат, који је свршио филозофски факултет на нашем Универзитету, први пут јавиће се у Вел. Петак са својом проповељу у цркви Базнесенској, у 3 сата по подне приликом изношења Плаштанице.

Иза кулиса

„Одјек“ орган владајуће странке који излази у Нишу доноси ову вест:

Од неколико дана циркулеше по редакцијама напис једне заинтересоване фирме у опанчарској афери. Наслов је напису „Једна горка истина“, и, уверавају, да је успео добити места у једном београдском листу.

Жалити је ако штампа ма у ком смислу помогне прејудичирање судског рада по овој ствари. Одбрана и најневинијих јавља се у таквом случају у сумњивој светлости.

Београдски водовод

За наступајуће празнике до биће цео Београд воду. После толиких критика жалби и протеста једва се успело да се водовод доведе у исправно стање. А и ми смо ствар прејудичирали како су могли то пре свршити, кад швабе једнако пуцају на раднике! Нека јаво носи и те швабе, баш су он злобни: не даду људима да раде.

Бележимо ову историску оправку као ретку појаву.

Позориште у Београду

Управа повлашћеног позоришта „Стерија“ решила је да дође у Београд.

Управа је већ добила за то одобрење од Управе Вароши и од Команданта одбране Београда.

Према томе, изгледа да ће прва представа бити 1 априла.

Редак јубилај

Онуфрије Поповић, намењик Власотиначка, 25. марта на Благовести прославиће у Власотинцима 40-годишњицу своје свештеничке службе.

Управитељ свију школа

Г. Министар Просвете и Цркв. Послова расписом сво-

јим поставио је за управитеља свију школа у Београду, за све време трајања рата, нашег уваженог старог учитеља г. Михаила П. Милошевића.

Ратни записи

Од пре кратког времена почео је у Београду излазити часопис „Ратни Записи“. Својим лепим сликама и одбраном садржином заслужује пажњу читалачке публике.

Ми га најтоплије препоручујемо нашим читаоцима.

Преминуо

Михаило У. Анић, трговац из Аранђеловца, поднаредник пекарске чете Шумад. Дивизије 1 позива, у најлепшем цвету младости своје подлегао је опакој болести после шесто-дневног боловања у Београду где је и 18. ов. м. сахрањен. Бог да га прости.

Коста Илић „Циганка“

Наш познати и омилени српски салонски комичар г. Коста Илић отишао је у Солун где ће приредити неколико представа о наступајућим празницима.

Познавајући г. Илића као нашег одличног артисту, он ће и без знања језика са својом оригиналном македонском циганком задовољити публику.

Ратна пошта

Петар Карабелић, моли се да јави своју адресу Илићу Ђ. Анастасијевићу, поднареднику штаба тешке артилерије.

Аустрија против Немачке

— Аустро-талијански преговори воде се али у Бечу. —

БУКУРЕШТ, 16 марта.

Према једној телеграфској вести из Рима, између Аустро-Угарске и Италије повели се преговори о условима под којима би Италија остала и даље неутрална. Преговори се воде у Бечу и воде их у име Италије талијански посланик д'Аварна, а у име Аустрије сам министар иностраних дела.

Беч је изабран по вољи Аустрије, како би био сасвим отклоњен утицај немачког посланика кнеза Било-а. Услед овога немачки посланик на бечком двору, посетио је министра Билинског и са њиме је дуго конферисао по овоме кораку.

ФРАЦУСКА ОФАНЗИВА

Без важијих промена

ПARIЗ, 17. марта. — У крају Ипра бацали смо мину на немачку операциону тачку. Код Епаржа непријатељ је покушао, да поново отме ровове, које је изгубио 14. марта. После јаке борбе успели смо да одржимо освојене положаје. Непријатељ је покушао да поврати раније изгубљене ровове. Напредовали смо још на извесним тачкама

Команике од 16. марта 11 часова ноћу гласи: Непријатељ је тукио топовском ватром варош Њепор и купатило Њепор. Има незнатне штете причањене мосту који је постављен на Изеру.

У Шампањи је било артиљериске ватре, у близини Босежура.

У Аргоњи је било топовске ватре и бацање бомби, нарочито у крају Багателе, где је било јаке активности на обе стране. На свим осталим местима дан је прошао на миру и без акције пешадије.

Умољава се сваки онај ко шта зна где се налази мој братанац Јосиф Васић војник 1 чете III батаљона II активног пука, који ми се није јавио до данас никако.

У првом реду молим најпокорније г. капетана исте чете да ме изволи исвести о моме братанцу на чему ћу му бити врло захвалан.

Обрен Јовановић
бакалин — Прокупље

Јавка благодарност

Мој муж Милић Витојевић столар, као војни обвезник — каплар покретне арт. радионице шумад. див. I. поз. умро је 8. фебруара о. г. У овом грозном и крвавом рату, мало се води рачуна и живим, а већ о мртвима нико те и не пита; и ја, код таког стања, изненадно сам добила утехе, и то велике утехе у жалости за својим мужем, од мени непознатог човека, а од ратног друга мога покојног мужа Милића.

Тај његов ратни друг, Миленко М. Новаковић, вештак — столар и цртач, под. 2 марта ов. год. у 60 броју „Страже“ публиковао је некроло о моме покојном мужу, изневша његов живот и рад у најлепшим брјама.

Ја г. Миленку М. Новаковићу усрдно, овако јавно благодарим и молим Бога да му сваку срећу даде.

14. марта 1915. Вечито благодарна
Чачак Мил. Витојевић
са децом

КЋЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок (54)

Било је већ подне и са куле једне виле на Топчидерском брду сахат је куцао дваести час. Међутим, Бора се није дизао. Он је још увек седео и ћеретао пушећи цигарету за цигаретом.

— Да, да снајкице баш сам данас, пре но што ћу овамо доћи, говорио са побратимом. И наравно о чему другоме до о вашој свадби. Он је веома расположен и једва чека дан, када ће вас својом назвати! Ах, можда ви и не мислите колико вас он воли?

— Золиља? — рече Невенка, чекајући да јој браца што пре оде! —

— Да да! Ја то знам јер сам у то уверен. У осталом он то и не крије. Баш јуче смо опшрно о томе говорили и си ми каже: обратиме, ти не знаш колико је ја волим. То је чудо што се савном одиграва. Па, овај, и кад му не бих веровао, ипак сваки његов корак, сваки његов гест, све је то управљено вама све.

Невенки је било мука да слуша Бору, и ма колико да се чувала да своје негодовање саврије, ипак јој то није пошло за руком. Бора је то опazio и застаде.

— Да вам није зло, снајка? упита је он, правећи се да не разумје његово нерасположење!

— Ах, да, нешто сам лажна. Не знам ни сама шта ми је! — и да би своје негодовање ма како маскирала она се ухвати за главу. И, ово је емало успеха.

Сирота девојка, мислио је Бора, синоћ је седела до неког времена са нама; сигурно је због тога рђаво и случајно му паде на памет да је два наест већ давно прошло и да је време ручку прошло.

— Охо, ја се задржах више но што сам и мислио — и он устаде и опрости се са Невенком. Пред вече је опет дошао. Навратио је — како беше рекао да види како је снајки, да ли је још слаба. Наравно да је пое доласка

свратио код Нулића и са њиме говорио и измењао даљи план о нападу. Нулић је био пред крахом. Нестрпљиви поверници нису могли више да чекају и претили су скандалима, ако им наре не набави. Да се задужује више није могао, јер је био свуда дужан и ружан. Није му ништа друго остајало, го да се баци на лев на какву добру мизантропу. Али како, Невенка га је спасла, управо извукла из апсанских зидова. Истина она није тражила да он њу узме, али он је то сматрао за своју дужност, а, рачунао је, да ће га она одбити, и у том случају он је учинио своје. Био би пред светом обран, спрао би са себе лагу, и београдске богате партије говориле би о њему, као о витезу без мане и порока.

О овој ствари Нулић је озбиљно преговарао са својим побратимом и ставио му на душу да што пре ствар сврши.

— Знаш, ја се, овај нећу љутити, ако између вас и дође до нечега, и ту Нулић намигну и поглади брк. Бора се само насмејао и рече: не води бригу, кад се ја за какву ствар ангажујем, она мора испасти онако како ја то хоћу и желим. У осталом побратиме ти мене најбоље знаш и познајеш.

— Добро је, зато сам ти и поверио ствар, него пожури се, да се ја одкачим, а ти после како знаш. До веће ти.

Ето такав се разговор водио између побратима.

У Свилајци

— Корзо грађанин. — Један саво-
стаи лекар. — Скупоћа.

Свилајнац, 15. марта

Корзо је приличан, увек пун шетаца: официра, свил. госпођица и гамвазиста и др.

На корзу пада нарочито увек у очи „двоје њих“ шетаца. „Он“ официр поручник из Шапца, а „она“ бекунарка, — госпођа једног трговца из Београда.

Уважени лекар г. др. Евангелос Дендринс, пореклом Грк, који је покитао из савезничке нам Француске, из симпатија према Србији и њеним херојима да их лечи. Оглази из наше средине. За њега се може рећи да је у правом смислу савестан и исправан лекар у свему; њему се незна ручак ни вечера, ручак кад стигне, кад прегледа све оболеле војнике од оласне болести по свима болницама. Често пута руча у 4 часа по подне. Његова заслуга за болницу је ако не већа а оно иста са заслугом г. др Т. Милића.

Дакле, као што се говори, он ускоро иде, остављајући лепе успомене за собом, урезане у срцу сваког војника и грађанина (разуме се има неких изузетака)

Овде је скупоћа невероватно велика у свему, поглавито у хлебу. Цак брашна (III врста) пре 29 сада 70 д. Шећер 2 д. лимун комад 0.30 п.д. и 0.40 п.л. Вела лук у главицама 1.80 кг. (скупљи од месца!) Табак најпростије хартије 0 05 п.д.! Права пљачка! „Markus“

Америкашке играће карте

— **ЈОЗЕФ ГЛАНЦ** —

могу се добити код „Руског Цара“ у Нишу.

Самука мртвачких

има готових свију сорти
код

ТИШЛЕРА РАКЕ

Балканска улица бр. 49. (Краљева пивара) код „ЗЛАТНОГ КРСТА“
БЕОГРАД

80 3—10

ПРЕКОПАВАЊЕ 30. ДЕЧ. ПАРЦ.

Суд Општине града Београда извештава интересоване, да ће се од 15. априла ове год отпочети да прекопава 30. дечија парцела на овдашњем Новом Гробљу и да до тога времена треба обновити такву ако се жели гроб задржати.

ЛИТОГРАФИЈА Косте М. Ђојковића

МАКЕДОНСКА УЛ. БР. 21

отворена је

ПРИМА НА ИЗРАДУ СВЕ ЛИТОГРАФСКЕ ПОСЛОВЕ

Препоручује се за преписивање на својим писаћим машинама. Примају се преписи на српском, немачком, француском и талијанском језику.

92 — 4

Арнаутика београдског

Коме треба нека се обрати у Параћин Јовану Ђорђевићу трговцу или Кости Бранковићу кафана „Пролеће“ може се добити на веће и мање количине, а има и једна количина прва лука од 2500—3000 кила. Цена умерена.

93 3—10

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА
ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерлехвајка

Обреновића улица преко пута „Руског Цара“ у Нишу

прима поручбине печата и штампарије. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник.

96 6—10

Наш мили и непрежаљени супруг и отац

† Јеремија Јеремић

бив. трговац и посредник

преминуо је 10. марта у својој 61 год, после тешког боловања а сахрањен 11 истог месеца у Смедереву.

Ову тужну вест јављамо сродницима, пријатељима и познаницима.

Ожалостњени: супруга Стевка, синови: Александар, рачуноспитач Главне Контроле, Коста, беогр. трговац и остала многобројна родбина.

94,3—3

„Стража“ прима огласе по најумеренијој цени.

РАДЊА СА ГОТОВИМ ОДЕЛОМ

САВИЋА И МАЈДАНЦА — БЕОГРАД

Препоручује своје БОГАТО СТОВАРИШТЕ, мушког одела

Највећи избор дечијих хаљикица за празнике

Скреће се пажња муштеријама из унутрашњости да могу и поштом поручити што ће се најбрижљивије извршити.

ЦЕНЕ СУ ВРЛО СОЛИДНЕ